

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri kiadásért 14 fill.
kétszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. árazandó.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásáért 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
100 szóig 2 kor. 60 fill., azután minden szó 2
fillérjével számítottak.
A nyitásban:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk a közönségben levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetőket tolmács díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A törvényhatósági bizottság akarata.

A folyó hó 12-én tartott rendkívüli közgyűlés forduló pontot képez Barsvármegye életében. A törvényhatósági bizottság döntött a székhely-kérdésben. Döntött az igazságnak, a közügynek, a többségnek megfelelőleg. Most már az következik, hogy az erre kirendelt bizottság vegye kezébe az érvényre juttatás eszközeit, és hajtassa végre a határozatot úgy, hogy az az egésznek, valamint az egyéneknek is javára váljék.

Sokan vannak, akik kételkedéssel rázzák fejüket, akik megszokták azt, hogy nálunk Magyarországon hiába voltak törvényes, alkotmányos intézmények, a nemzeti akarat nem érvényesülhetett; azt csak játéknak tekintették, míg a való élet úgy folyt, amint azt a hatalom akarta. Így volt! Mert maguk ezek a kislelkű kétkedők, akik gyáván félrehúzódnak minden harc, minden küzdelem elől, akik lehetetlennek tartják azt, hogy az igaképen nyakukra nőtt helyzet valaha jóra változzék, mert ők tehetetlenek, s a maguk szemüvegén nézik át a világot, maguk ezen szolgál-lelkek bátorítják fel a hatalmat arra, hogy úgy tegyen, amint akar. Így volt ez, de már más szemmel nézzük a világot. A közelmúlt eseményei keserves okulással szolgáltak arra nézve, hogy a hatalom mindent mer, de csak addig, míg határozott, erős ellentállásra nem talál. Hogy a sopánkodás nem használ semmit, de igen is a szóltanul felemelt ökök; az elszánt akarat és a nyomában járó cselekvés. Okulással szolgáltak arra, hogy nincs az a zsarnoki hatalom, melyet a tömeg egyetértő akarata le nem tudna gyűrti, mert a jogokat tipró hatalom csak parazita, önmagából megélni nem képes.

TÁRCA.

Az anabazis.

1907. dec. 12.

Illes, hogy a nagy dolgok megörökítenek. És pedig nemcsak a hivatalos rovatban, ahol az olvasó közönség egy része csak unalmas dolgokat lát, hanem itt a vonal alatt is. Miért is ne? Minden komoly dolognak van derűs háttere. Ilyen pl. az, hogy 11-én Léván különféle vészes hírek terjedtek el; hogy 300 tót szekér fog alá a fel vándorolni a tolmácsi kompon, hogy elvágják a drótaötelet, hogy félre vezetik a Garam vizét, hogy a lévaiak ne mehessenek a székvárosba stb. A hivatalos depressziókhoz szokott nem hivatalos lévai közönség részben fel is ült e vészhireknek, s olyan önfeláldozó ajánkozások történtek, aminek abban az időben eshettek, mikor a barsi nemzetiség alakult.

Ezúttal azonban az ellenfél egyéb fegyvereket forgatott, amelyek azonban nem voltak épen előkelőbbek a kompótól elvágásánál. Az üres kocsi raj tehat kikerülte a kompót, és Kálnának került. Azok a fogatok ellenben, melyek a vasutat nem kedvelő, vagy előbb érkező vágyó megye-
atyákat szállították, nekivágtak a Garamnak. Nem volt semmi baj. Csak a Macska révi csárdánál kellett lépésben hajtani, mert akkor már ott állomásozott a kocsi-
lábor. Eől az uradalomnak példás figye-
lomben tartott busz és egynéhány fogata,
azután a magánfogatok, a fiakterek, és a
csárda körül a lévai földbirtokos polgárok

Évtizedeken át békóban nyögött a magyar nemzet; a hatalom nyakára ült s lassanként egész testét behálózta szívó karjaival. Az volt a gyéva hiedelem, hogy nem lehet ezt a polipot lerázni; ha egyik-másik kicsi testrészt időnkint meg is mozdult, nem használt semmit, mert nem volt egyetemes, egyetértő akarat. Egyszer aztán — ma sem tudjuk megmagyarázni — valami titkos sugallat következtében megmozdult a szipolyozott tömeg, de egész testében egyszerre, s ettől az egyetlen ránlulástól szétmállott az a nyomorult habarcs, szétmállott úgy, hogy nincs az a hatalom, mely valaha még összesze lhesse.

Csak hogy ott, ahol megszokták a magyar nemzet tehetetlen mozdulatlanóságát, nem akarták elhinni, hogy ez az élet mozdulata, csak aféle halódó rándulásnak vették. Másfajta szívószerkezetet alkalmaztak. Hogy egy mozdulatával ismét szét ne téphesse, mint a polipot, sok apró piócát alkalmaztak. De a kintzött már akkor föleszmélt. A piócáknak nem vérét, de epéjét adta s a husvét tavaszi szellője leseperte az erőtlenné vált férgeket. Ekkor már a hatalom sem kísérletezett többé, mert észrevette, hogy felébredt a nemzet cselekvési vágya, ez pedig veszedelmes. Engedett, hogy megmenthesse önmagát.

Az országos dolgok folyásának kicsinyített mása az autonom vármegye élete. Egy kis ország, melynek van országgyűlése, de alkotmányunk szerint igazi alkotmányos kis ország, majdnem republika.

Alkalmazzuk a hasonlatot. Nem a zsarnoki hatalom rúv vonatkozásaiban, de a lényegben van a hasonlóság, hogy t. i. eddig a vármegye közönségének igazi akarata nem juthatott érvényre. Egy lokális kisebbség monopolizálta a hatalmi erőforrásokat, mindenüvé a maga embereit toltta, nagy vidék sűrű

lakosságát anyagi és szellemi fejlődésében akadályozta, mert minden erő ahhoz kellett, hogy egy erőszakosan alakított székhely megtartassék a status quo-n, hogy valaha fel ne ébredjen a vármegye közönségének többsége, és ki ne ragadja a bitorlók kezéből az őt jogosan megillető hatalmat.

A hatalom nem magáért kell, az csak eszköz, a cél: a kulturális fejlődés elérésére. A bitorlók — nem lévén meg hatalmuk jogos alapja és támasza, a reális többség — a célt el nem érheték, hiszen az erőket csak gyengeségük takargatására használták fel.

Most a vármegye ítél. Itélt saját akaratából, a hivatalos apparatus minden erőfeszítése dacára is jelentékeny többséggel. Itélt úgy, hogy a vármegye szivverése Lévából, a vármegye szivéből induljon ki. Itt megvan minden feltétele a fejlődésnek. A vidéken az erőket bizonyos határig koncentrálni kell, nem szétforgácsolni. Aranyosmaróton nagyon hosszú időn át teljesen eredménytelenül működött a vármegyei apparatus. Nem fejthetett ki erőt, nem volt mire támaszkodnia. A külső támogatást is nem az igazi cél elérésére fordította, hanem a többség akaratának letörésére.

De most a vármegye autonom jogkörénél fogva rendelkezett, s határozatának érvényesülnie kell. Kell azért, mert különben illuzoriussá válik az autonomia, ez esetben nem alkotmányos, alkotó tényező, de gyermekjáték. Csak hogy most olyan kormány vezet az ország dolgát, mely nem csinál az alkotmányból komédiát, mint a letűnt korszak szolgálékü kormányai; Andrassy Gyula gróf egyéniségéből meritjük a bizalmat, hogy a vármegye többségének határozata életbe lép.

A rendkívüli közgyűlés lefolyása.

Aranyosmarót községe régen lehetett ily mozgalomnak tanuja, mint a milyen a

a 10 adag borju-pörkölt el ne fogyjon, mielőtt a kényesebb igényű virilisták kielégítenének. Itt nagy parolázások, és rég nem látott alakok üdvözlése következik. Közben megjön a hír, hogy az állandó választmány 20 szóval 10 ellenében leszávazta az áthelyezési indítványt. („Megverte a szidó a fiát . . .”) Fél tizenegy órakor már türelmetlenül tódulnak a patres conscripti a gyűlésterembe. Azaz hogy most kiült, hogy nem is terem, csak afféle szurdék. Háromszor anyi ember szorongott benne, mint amennyi beletér.

Következnek a formalitások. Le roi est mort, vive le roi. A mort fölfelé történik: a méltóságos kegyelmessé emelkedik. A küldöttség csakhamar elhozza az új hatalmasságot; a szittya-bajszu győri főispán aranyujtásos díszmagyarban megjelenik, hussár-hadnagy mesben pompázó titkárja meglegedéssel nyugtázza az egyhangú éljen riadalmat. Barsvármegye daliás főjagyzóje pompás beszéddel üdvözl, nemcsak aranytollu, de aranyaszajú is! (Ilyen gyönyörtlen beszélt január 5-én is Léván, mikor megalakította az új képviselő-testületet.) A kis öreg mezenyerő módon mutatkozik be: tekintések őt ollannak, (Dunántulról jöttünk!) aki hosszú távollét után jött vissza vármegyéjébe. (Az ősei barsmegyei főispánok voltak.) Nagyon ügyesen csinálta a dolgot, mindjárt szavazást ajánlott, mégpedig Léva — Aranyos-Maróth jelszavakkal. A székhelyi urak az igen és nem jelszavakat óhajjták, fiskális ésszel azt gondolván, hogy úgy több lapsus eshetik. De végre megnyugosznak a főispán ajánlatában.

12-iki közgyűlés volt. A pártok teljes erővel vonultak fel, különösen a központ feje tki rendkívüli tevékenységet a korteskedés terén, s mivel sikerült majdnem minden eleven emberüket behozni, sőt még a garami vidékről is szereztek szavazatokat a legkülönbébb eszközök segítségével, a gyűlés reggelén teljes önbizalommal voltak. A jobb indulatuk 5-10 tőnyi többséget engedélyeztek a megyei pártnak.

Az állandó választmány gyűlése.

Pont 10 órakor megtartották az állandó választmány ülését, melyen a garamvidékiek csak 10-en voltak jelen, s így az áthelyezési indítványt 20 szóval 10 ellenében elvetették.

A közgyűlés.

A szorongásig megtelt teremben az összezsúfolt bizottsági tagok nehezen várták már a közgyűlés kezdetét, ami 3-ad szori harangszó után 11 órakor végre megtörtént. Az elnöki széket Simonyi alispán foglalta el. Mailath főjegyző felolvasta a kir. kéziratot, mely szerint Kazy János cs. és kir. kamarás főispánt a király saját kérelmére legkegyelmesebben felmentette. Az alispán kiemelve a távozó főispánnak 19 évi szolgáltságban eltöltött hervadhatatlan érdemeit, indítványozta, hogy a közgyűlés hálaálmán és tiszteletének jegyzőkönyvi leg adjon kifejezést, egyben jelezvén, hogy magán, de biztos értesülése szerint a távozó főispánt a király valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki.

A legfelsőbb kitüntetést a megyei párt lelkes éljenzéssel fogadta.

A második leirat L'ppay Gézának Győr vármegye és Győr város főispánjának Barsvármegye főispáni teendőivel való megbízatását tartalmazta, mire az elnök küldöttséget jelt ki az új főispán meghívására. Megjelenését mindkét részről éljenzéssel fogadták. Mailath főjegyző igen szép beszéddel fogadta az új főispánt, melynek végén felkérte, hogy a törvényes esküt tegye le. Ez megtörténvén, L'ppay Géza, most már Barsvármegye főispánja tartalmas, rövid beszédben fejtegette ki álláspontját; programot nem jelez, — ugymond, — mert megbízatása ideiglenes jellegű; nehéz szerepre vállalkozott, midőn ily életbevágó kérdésről kell elnökölnie, de szívesen jött ide, ismervén Barsvármegye szép múltját, fiainak hazafiúságát, annál szívesebben jött, mert az ő ősei már viseltek főispáni hivatalt Barsvármegyé-

Szavazni kezd a maróti járás. Pompásan bevonultak. Volt ott gróf, báró, minden. Kicsi hujja, hogy herceg is nem akadt. Nagyon mohón estek neki a szavazásnak. Berger Jakab nevére ketten is szavaznak. Egy csödbe jutott uraság nevével opponálni akarnak a jámbor lévaiak, de a fővárosiak megnyugtatták őket azzal hogy: „az kérem nálunk nem difi!” A szavazás kétféle hangszerrel történik, vagy úgy, hogy: Arranyos Maróth, vagy pedig: Aranyos Marod. A szentkeresztiek egy kissé lelohasztották az udvari örömet, de helyrehozták a jó körműciek, akikre hatott a szolgabírósi maszlag. (becsület az egyetlen kivételnek!)

No! Most jön a nagy ágyu. A lévai járás. Csupa lévai szavazat. Kezdődik: Arany János — Aranyos Marót. Csodálkozva néznek össze a lévaiak: itt tévedés van. Igen, valaki nagyon, de nagyon tévedett. A jobb oldal nagy örömben van az egy megtévedett felett. Azonban lassan nyomulnak fölfelé a lévai vokok, elhagyják a marótiakét, majdnem még egyszer akkorára nőnek. Az édes szavu bankdirektor igazolatni kívánja a lévai járási földmives deputatusokat, az egyik be is mutatkozik: „hiszen a héten járt nálunk az ur, hogy magukra szavaszunk!” Egyik garammenti magyar meg is tévedt: félig már ki is mondta, hogy Aranyos Ma . . . de rögtön észre jött és Lévat kiáltott. A jobboldal primipilasai igazi spiller-ek módjára le akarták szögezni: „vasz ligt, dasz pikt!” De ezt nem engedte az elnök. Még vigaszversenyképen (már a marótiak javára) jönnek az osslányiak, meg a verébelyi járásból

ben, ő tehát hazajött. Kijelenti, hogy hiva a szólásszabadságnak, de nem engedi, hogy azzal visszaélés történjen, kéri a közgyűlést, hogy lehetőleg higgadtan tárgyalják az ügyet.

A főjegyző fölolvassa Holló Sándor és társainak indítványát, szó szerint:

1. Mondja ki Barsvármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése határozatilag, hogy a vármegye közigazgatási székhelyét Aranyosmarótról Lévára helyezze át és ezen határozatának gyors érvényesülése céljából, valamint ezen határozat folytán az 1723. LXXIII. t.-c. alapján a az 1876. XXXIII. t.-c.-ben az újabb székhelyek meghatározásánál követett eljárás értelmében Barsvármegye székhelyének is törvénybe leendő iktatása végett lehető legrövidebb idő alatt küldöttségileg jár el a Nagyméltóságú Belügyminister a Ministerelnök Uraknál, valamint a Ház Nagyméltóságú Elnöknél is, a mely küldöttséget a törvényhatósági bizottság saját kebeléből a következők: Báthy László, Balogh János, Bedross József, Balcsák László, Benkovits Géza, Bihary Kálmán, Csekey Vilmos, Dombay Vilmos, dr. Frommer Ignác, dr. Godin Károly, Holló Sándor, Kazy János, Kachelmann Károly, dr. Kmoskó Béla, Leidenfrost Tivadar, Levatic Gusztáv, Lócsay Imre, Mocsy Lajos, Ordódy Endre, Ordódy Lajos, Varga József, Vetzal István, Víz Ferenc, dr. Zelenyák János, Zongor János 25 tagból alakítja meg s ugyanezt a most névleg megnevezett küldöttséget mint bizottságot a székhely áttételének előkészítésével is megbízza.

Fölolvasta továbbá az állandó választmány javaslatát (ez már kész szövegezésben került a választmány elé, mert fél óra alatt lehetetlen lett volna azt oly körülmények között megbeszélni) mely szerint a választmány az alispán indítványára elvetette az áthelyezési indítványt. Fő argumentum gyanánt a javaslat a pánszlávizmus rémét tünteti fel, továbbá anyagi nehézségeket, az oszlanyi járás (l) közlekedési nehézségeit Lévára és egyéb efféle értékű dolgokat.

Az indítvány indokolása.

Holló Sándor bizottsági tag az általa tagtársai nevében is benyújtott indítványát a következőkben indokolja meg:

Méltóságos főispán ur

tekintetes törvényhatósági bizottság!

Az elnöki székéből történt, hálás köszönettel fogadott kijelentések után valóban nem volna szükség bizottsági tagtársaimmal egyetemben — a székhelykérdés tárgyában — benyújtott indítvány megokolása céljából felszólalnom; mert e nagy fontosságú kérdés — részint a hírlapok útján, részint közrebeszélte emlékiratokban — a törvényszék kérdésével kapcsolatban a gyűlés teremben lefolyt viták tolymáan Barsvármegye közönsége előtt megvilágosítva — tisztán áll.

Mégis mielőtt a kilátásba helyeztet

azok, akik nem a maguk fejével gondolkognak.

Summa summarum: 21 többségük lett a lévaiaknak, ez a numerus pedig nem veszt. Igaz, hogy Marót erre azt mondja, hogy: *Smafu*, bizván abban az egy szavaztatban, amelyik nem jött el. Hej, pedig de nagy árat adták meg már a magyarok az ilyen *vox oknak!*

As ám nil lélekemelő volt a tisztviselői leszavazása. A malcontens lelki lévai polgármestert kivéve egy értelem szerint szavaztak. Mindenesetre dicséret illeti a vezetőket, de magukat a tisztviselőket is, hogy ily példás összhangban működnek. Kár, hogy Sényi ur idejében is nem működtek ilyen önmegtagadó, fegyelmezett egyöntetűségben!

Et haec olim meminisse juvabit!

Bors.

A tövistelen rózsák.

A la bella Firense-anconiai vasutvonal keresztlé szeli az ódon, középkori, fenséges vidéki városkát, Szent Ferenc és Propertius szülőhelyét: Assisit. Az egyik rész völgyben, a másik magaslaton fekszik.

A virágzó gyümölcsfák hamvas fehér virágainak harmóniájába érdekesen olvad bele a felső várost körülvevő szürke fal, a vakolatlan épületek tömkelege. A tengerpartra vezető súpár baloldali részén szécsadokkal eselött: csendes komorfa kolostor állott. Egy szoba van még meg belőle — mely fölé templom épült — meg az udvar, míg az a ház, hol a mai barátok laknak, sok-sok időre az öskolostor elpusztulása után épült.

E kolostort Szent Ferenc építtette, a

szavazás elrendeléséhez hozzá járulnék, engedje meg Méltóságos főispán ur és tekintetes törvényhatósági bizottság, hogy az állandó választmány javaslatához, annak indoklásában kifejezésre jutott felfogáshoz és a történeti adatokhoz — azok pótlása szempontjából — röviden hozzá szólhassak.

Az állandó választmány felfogása szerint a mai székhely fentartandó. Engedelmet kérek, miután indítványunk az ellenkezőt célozza, ki kell jelentenem, hogy a székhelykérdés elintézetlennek tekintendő mindaddig, míg ezen mai, kevésbé megközelíthető helyről Ar. Maróthról—Lévára a forgalom gépönt-jára nem kerül vissza a székhely: — oda, a honnét a dúló csaták alatt menekülni kénytelen volt.

Az indoklásban felhozott történeti adatok arról tanúságot tesznek, hogy a székhely 1735-ben került Ar. Maróthra, s így a székhely ittlétének időszaka fatálisan összeesik alkotmányunk visszafejlődő háromszázados korszakával. Nem terjeszkedett azonban ki az indoklás arra, hogy az előző időszakban Barsvármegye székhelye Bars vára, ennek a huszíták által történt lerombolása után állandóan Léva vára, Léva városa volt.

Megemlíti azt is, hogy 1787-től 1790-ig Léván volt a megye székhelye, de nem tünteti fel szorosán annak indokát, vajjon miért hagyták ott ismét az ősi székhelyet, erre — a történelem lapjairól citátumot olvashatnánk fel, mely szerint a megye urai szon ürügy alatt hagyták el megfelelő székhelyüket, hogy a lévai ideiglenes székházat visszakövetelhetnék a Pálos-szerzetesek, holott ezen székház még ezen től 24-éven át üresen állott. Ily természetű támpontok segítségével tartották fenn a megye urai a mai székhelyet; de meg vagyok győződve, hogy az ököljog megszüntével ma már e kérdés is a társadalmi törvények, szokások szabályai szerint intézzük el, mely alapon a kisebbség alaveti magát a többség akaratának.

A székhelykérdés körüli küzdelmet három évtizedben szeretik odavetöleg meghatározni; ez azzal a pótlással felel meg a történeti igazságnak, hogy Botka Tivadar országos tudósunk, kiváló országgyűlési képviselőnk és ar-maróthvidéki földbirtokos a 60-as években vetette fel újjában a székhelykérdést, kimutatta, hogy Ar. Maróth az 1723. törvény rendelkezése szerint a székhelyre nézve megállapított követelmények egyetlen egyikének sem felel meg. Ezen öszeten, egyedül a közérdek szolgálatában álló férfi nyomdoka lépett ma már maga Barsvármegyének garami érdekeltségű közönsége, mely közönség — bizottsági tagtársaim által képviselve — vagyoni és számbeli tulsuly alapján kívánja, hogy e nagyfontosságú kérdés — a benyújtott indítvány értelmében — végleg megoldást nyerjen. — Tehát több mint félszázad óta foglalkozunk újjában a székhelykérdéssel.

Barsvármegye adó és illetékben

gazdag, nemes ifju, ki saját maga s a világ romlottságát megutálva: új életet kezdeni szent falak közé vonul. A biborruhá — mint valami dögvészes rongyot — eldobja, szőrcsuhát öit, kezébe veszi a földmunká'ó szerszámot s dolgozik: mint az utolsó szolga. Gyenge, kényelemhez szokott testét kikezdi a cilicium, a finom kezeket feltör a kapu, meztelen lábait kivérzi a gyom, s amint fájdalmat érez: imádságba fog, hogy ilyenkor mindig levelekeljen egy-egy bünt a mult idők tivornyás napjaiból. Paradi-csomná varázsolja a remetelak környéket: beülteti rózsacserejével, virággal, hogy kellemes otthont találjanak az Istenhez tért bü-nös emberek. — Így mulik el nap-nap után, s mire alkonyatkor megszólal a kapolna harangja, fáradtan dül le a kemény nyoszolyára!

Egészen csendes, tavaszi alkonyaton, kiül a rózsái közé, hisz olyan meghitt, jó barátok. Hang se hallik, szel ő se lebben; a lenyugvó nap utolsó fényes sugára játszik csupán, — még néhány pillanatra a fák levelével.

A szőrcsuhás barát a földön ül s mintha imát is mormolna ajka — néz föl az azurkék felhőten égré . . . . . Távolabb a sörény szélén feltűnik valaki; egy bánatos, ehérracu nő. Könnyű ruháját megtépi a rózsatövis . . . . . Nem baj! Egyszerre kigyul az alabastrom arc: megpillantja a szent fárbut. Magáll. Szemébe könny szökik s szól, de a hangja olyan, mint a szólozsma, mintha a tulvilágról hallanék ide:

— Ferenc! . . . Oh ne vágyj még oda, ahova oly merően nézel! . . . Jöjj . . . jöjj velem, szenvedek érte . . . . . hagyj itt ezeket a falakat . . . . . még oly fiatal vagy: . . . Oh! jöjj . . .

5.499,146 koronával járul az állami erők fejlesztéséhez és ebből 4.156,252 koronát a garami érdekeltség fizet. Számbeli tulsulya is kifejezésre jut, ha a statisztika lapjaira vetünk egy pillantást, melyből kitűnik, hogy a garami érdekeltség száma 107,089, míg a Zsitvamentiek száma csak 58,330.

A mai szociális és erkölcsi törvények uralmának korszakában nem foroghat fen kétség az iránt, hogy autonóm jogaink — köz és országos érdekek védelmének szolgálatában — ne érvényesüljenek.

A törvényhatósági bizottság akaratának szíárd kitartás mellett érvényesülnei kell! — Hiszen e nélkül — a tulsuly figyelembe vétele mellett — Barsvármegyében a békés, áldásos együttműködés lehetetlenné válnék!!

Méltóságos főispán ur, tekintetes törvényhatósági bizottság! Barsvármegye békéje, érdeke, az ország kulturális és financiai igényeinek jogos, törvényes ellátása, helyes, szabatos fejlesztése követelik a székhely áthelyezését.

Ezek figyelembe vétele mellett teljesen öszetom vármegyénk tisztelt főjegyzője által oly lelkesen, oly meleg szeretettel hangsúlyoztatott testvéries egyetértést és éppen ez alapon arra kérem Barsvármegye törvényhatósági bizottsága öszes tagjait, hogy az egyetértés kedvéért a közjó szolgálatában indítványunkhoz hozzájárulni sziveskedjenek.

A mennyiben pedig indítványunk ily alapon nem fogadtatik el, csatlakozom méltóságos főispán urnak hálás tisztelettel fogadott kívánatához, hogy a kérdés bővebb vitaközös nélkül névszerinti szavazás által döntessék el.

Belica Pál szólott még hozzá, argumentumot nem mondott; a nagynevű Botka Tivadar álláspontját azzal igyekezett lerontani, hogy akkor az Bars- és Hontvármegyek egyesítésére vonatkozott, külfömben hivatkozik a történettudós fiaira, akik veie vannak egy táborban. (Ezt ugyan vissza is lehet fordítani.)

Már ekkor a szűk helyiségben, a fokozódó meleg és a szenvedély tüzenél izzóvá kezdett lenni a hangulat, s miután már előbb az elnök főispán is a kérdésnek szavazással való eldöntését óhajtotta, Dombay Vilmos kérelmére a vitát bezárja és a szavazást elrendeli. A szavazásnál a Léva — Aranyosmarót jelszavakat ajánlja, úgy hogy Léva Holló Sándor indítványának, Aranyosmarót pedig az állandó választmány javaslatának elfogadását jelenti. Botka Győző ellenzi az ajánlott jelszavakat, szerinte igen és nem-mel kell szavazni, de több hozzászólás után maga az alispán is a Léva — Aranyosmarót jelszavakat ajánlja.

A szavazás eredménye:

A javaslat elfogadására (tehát Léva) esett 127 szavazat, ellene 106 s így Holló Sándor és társai indítványa 21 szótöbbséggel elfogadtatott.

Léva mellett szavaztak: Haiczl Kálmán dr., Hoffmann Ferenc, Lakner László, Palkovics Gyula, Anderle Ernő, Balbach Béla,

A barát összerezzen a tulvilági hangra. Felugrik. Meglátja azt a halavány arcot azt a szemrehányó tekintetet. Elsáppad. Összefolyik előtte a világ s belebukik az előtte diszlo virágos rózsabokorba. — A gyenge husba bemélyed a tövis, arcából, kezéből szivárgó piros vér rátapad a rózsalevelekre.

*

Sokáig nem mert lemenni a kertbe. Félt attól a gonosz álomtól . . . . . Egyszer mégis arra vezette az útja a rózsabokrok felé. — Illatozó pompa fogadta mindenütt. Mire azóta új hajtásokat hoztak a saját kezével ültetett rózsatők, azokat nézi merően s amint nézi . . . nézi az új ágakat: megtelik a szeme könnyel.

— Győztél Uram — mormogja — áldott legyen a Te neved!

Ferenc barát kertjében nem termett többé tövises rózsá, tövistelen lett mind, egytől egyig piros vércsepp alakú foltos levelekkel.

*

Mindezeket szívesen elmondja a vendéglátó Ferences-barát. Még a kezünkbe is nyom néhány lapból álló kis füzetet amelyben Assisi Ferenc élettörténete van leírva, izlésesen beleprésselve még egy piros pettyes tövistelen rózsalevél.

Néhány soldo elég neki gyertyácaikára! Mire kijövünk, a klastrom környéke már benépeült cicsónéval. Mind elibünk tartja a kalapját:

— Signori, datemi un soldo!

Kiabálják úgy, hogy majd kiszakad a dohbártyája a jámbor látogatónak. Hiába; az olaszok kitűnően értenek a pumpolásához. Benkócy Emil.

Bódis János, Buncsek Gusztáv, Feldmayer Agoston, Finka Sándor, Gonda Péter dr., Kabina József, Kachelmann Károly, Kaldrovics András, Klein Nándor, Krassák János, Majerszky István, Mihályffy Mihály, Polacsek János, Stevka Nándor, Stiffel János, Székely Géza, Truszka Antal, Trostler Berthold, Turcsán János id., Wetzal István, Zipszer Lajos, Víz Ferenc, Balbach Árpád, Balogh János, Balogh János földész, Balogh János sisó, Báthy Gyula, Bedross József, Benkovich Géza, Buzás István, Nagy Károly, Csekey Dávid, Csető Mihály, Csobor Vilmos dr., Dombay Vilmos, Dóka Miklós, Dussich Zsigmond, Epöly Ferenc, Fendt Róbert, Hugyecz István, Gaál Dániel, Hlaványi János, Juhász Mátyas, Kazy János, Kazy László, Kiss Gyula, Kmoskó Béla dr., Konec András pap, Levatic László, Lócsay Imre, Merkadner Alajos, Mocsy Lajos, Mócsi András, Motesitzky László, Németh János, Ordódy Endre, Ordódy Lajos, Ordódy Vilmos, Pásztor Elek, Peterke János Máté, Pósa Béla, Rác János, Rási József, Rotyik Lukács, Sármar János, Simek Armin, Spuller Gyula, Suba Lajos, Szabó András, Szandtner Sándor, Szakács Viktor, Szedlacsék János, Szücs András, Taubinger Agoston, Váradi András, Varanay Lajos, Váray János, Varga József, Vass Ödön, Vida János, Zelenyák János dr., Báthy László, Balcsák László, Berger Adolf, Csekey Vilmos, Dukasz Lipót, Engel József, Faragó Samu, Feja Kálmán, Friedmann Samu, Frommer Ignác dr., Grotte Vilmos, Hender Ignác, Holló Béla dr., Holló Sándor, Huberh Vilmos, Karafiáth Mária dr., Katorna János dr., Kersék János dr., Klein Ödön, Klein Jakab dr., Leidenfrost Tivadar, Levatic Gusztáv, Medveczky Sándor, Pogány Virgil, Reitmann Ignác, Tokody István, Weisz Jenő, Weisz Salamon, Szilassy Sándor, Agárdy János, Ambró István, Bihary Kálmán, Dióssy József, Godin Károly dr., Lulacsék Izidor, Svarba István, Veszely István, Vibor Gábor, Zongor János, Bódó Lajos.

Aranyosmarót mellett: Ambrózy István

baró, Ardó Sándor dr., Baliga József, Belica Pál dr., Bankó Lajos dr., Benkovics János vendégelő, Berger Jakab, Bodó Péter, Borbás László, Borsitzky Ottó, Botka Győző dr., Botka Ödön, Conlegner Károly, Das Jenő, Eisenberg Károly, Erdődy Imre gróf, Hruska Béla, Grossmann Gyula, Karács István, Karácsonyi Sándor, Keltz Gyula, Kormanovich Endre, Kosztolányi István, Kosztolányi Sándor, Kovács-Szabó Lajos, Krajcsovic Rezső, Krastencics Imre, Kürthy Antal, Lányi Benedek dr., Lévai Péter, Mailáth István, Martincsek János, Minár János, Mittelmann János, Persay Ferenc, Pető Albert, Pető Bertalan, Pető Pál, Pintér Károly, Porubecz Győző, Rakovszky Ferenc, Rakovszky István, Rakovszky János, Ralovszky Endre, Raschmann Tamás, Rintel Rezső, Schramm Antal, Simko Adolf, Szent-Ivány Oszkár, Texner Béla, Turcsányi Albert, Vincs Gyula, Weinberger Mór, Weisz Adolf, Wertheimer Izidor, Zattnyanszky Emil, Zsamenák István dr., Zsamenák Sándor, Huzóczy Lajos, Bakmann Gyula, Schindler József, Vildmann Adolf dr., Arany János, Bartaky György, Havas Béla, Hyross János, Kosztolányi László dr., Lányi Gyula dr., Politzer Miksa dr., Rajnoch József, Salzberger Ede, Salzberger József, Simonyi Béla, Skorpil Ede, Sziaszny János Vilmos, Strba Geza, Vogronics Ödön, Lupták József, Rischaneck Béla dr., Barczely Miklós, Botka Árpád, Botka Zoltán, Dóra Miklós, Eilbogen Károly, Grossmann Henrik dr., Hangyássy János, Horánszky István, Klincsik Henrik, Kobusiczky János, Mayerhuber Ferenc, Mészár Benedek, Pollák Zsigmond, Rubinek Nándor, Rudnyanszky János, Szájbély Árpád, Závodszy Ödön, Bodo János, Bodor Károly, Ilyés Béla, Kiss Mihály dr., Lúley György, Nedecky Vince, Ponocky István, Rudnyanszky Titusz dr., Sefcsik Béla, Szabó Kálmán, Szabó Lajos.

A tisztújító közgyűlés elhalasztása.

A székhelykérdés eldöntése után a tisztújítás határnapjának elhalasztása került szönyegre. Miután Lippay Győző főispán is arra kérte a közgyűlést, hogy az indítványt fogadja el, mert azon időben ő saját megjegyében lesz elfoglalva, a közgyűlés egyhangulag úgy határozott, hogy a folyó hó 17-ére kitűzött tisztújítást ugyanezen hó 30-ik napjára halasztja el. Ezután Holló Sándor arra kérte a főispánt, hogy a tisztújító gyűlés elhalasztásával a pályázati határidőt is hosszabbítsa meg. Lippay főispán kijelentette, hogy ezen kérelem teljesítésére nem érzi magát feljogosítva.

A belügyminiszter üdvözlése.

Kazy János bizottsági tag a gyűlés végén indítványozta, hogy a közgyűlés táviratilag üdvözölje Andrassy Gyula gróf belügyminisztert a rk. közgyűlés alkalmából, egyúttal köszönetét fejezve ki az iránt, hogy a szönyegen forgó kérdés megoldását lehetővé tette. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta az indítványt. Ugyancsak Kazy János a bizottság nevében köszönetet mondott Lippay Géza főispánnak a közgyűlés pártatlan és tapintatos vezetéseért.

Mikor pénzzel kezegetik az igazságot.

Hogy az elmúlt évtizedek alatt a választóközönséget a szabadelvű kormányok erkölcsileg megmátelyezték, egyes vidékeken valósággal lealjasították, az köztudomású dolog. De arra alig volt példa, hogy ez a

valóságos prostitúció a megyei életben is lábra kapott volna. A megyei bizottság tagjai vagy anyagilag független állású virilisták, vagy pedig a közönség bizalmából megválasztottak. A megyei autonomia erkölcsi tekintélyét és értékét teszik tönkre azok, akik a vesztegetés mértékét a megyebizottsági tagok közé is elhintik. Sajnálatos és megbotránkosítással tapasztaltuk, hogy az aranyosmaróti érdekeltség ezt az (jelzőt nem adunk neki) eszközt is felhasználta. Ügybírók jártak a garami járásban, akik 100-400 koronát ajánlottak egy szavazatért, vagy esetleg semlegeséget. Sőt vettek is szavazatot. Erre bizonyítékaink is vannak. Neveket most nem említünk, de szükeásgesnek tartottuk ezt feljegyezni az utókor számára, hogy a vármegye mostani székhelyéből indult meg a méltóság vármegyei autonomia erkölcsi megrontására.

Észrevételek.
Aki csak némileg is tájékozódott Barsvármegye kulturális és közlekedési viszonyaiban, az előtt méltán feltűnhetett, hogy a garami érdekeltség a székhelykérdésben csak 21 szónyi többséget tudott felmutatni. Hogy a többség ennek legalább is kétszerese, az a következők közül világlik ki. Eltekintve a központi hivatalos apparátus működésétől, nem említve az egyik maróti pénztárat vezetőjének agitációját a garami járásban (hát bizony a hitelezőnek nagy befolyása van) elég, ha azt emeljük ki, hogy a szentkereszti járás ketté osztásának csatlakozásával lépre csalták Környöcsény és Ujbánya városi bizottsági tagjait (akik szám szerint 16-an vannak) s ezek részint tartózkodtak a szavazástól, részben pedig saját érdekeik ellenére Aranyosmaróttal szavaztak.

A másik tény a **tisztviselői magatartása.** Tudvalevő, hogy egy értekezletre gyűjtötték össze a vármegye tisztviselőit, amelyen presszió alatt megfogadták, hogy valamenynyien Aranyosmarót mellett fognak szavazni. Szó sincs róla, hogy voltak közöttük olyanok, akik összeköttetéseiknek fogva Aranyosmarót mellett szavaztak volna maguktól is, de hogy a tisztviselőik egy része meggyőződése és saját jobb helyzete ellenére szavazott, az bizonyos. Ily kérdésben az lett volna a leghelyesebb, ha a tisztviselőik semlegesek maradtak volna, mert hát az ügy tisztán a vármegye közönségének dolga, hogyan rendelkezik a székhely ügyében. — A semlegesség esetén 16 szavazattal apadt volna az aranyosmaróti érdekeltség száma. A presszió kívüli bátorítást kaptak arra nézve, hogy miucs mielő tartanók, a pályázati határidő elmult és nem lesz meghosszabbítva.

En alapon könnyű megállapítani, hogy a lévai érdekeltség száma a városok képviselőinek eddigi pártállásánál fogva 143, az aranyosmaróti érdekeltség száma pedig 90 lett volna s így a többség — feltétlenül megállapítható 53-ban.

Különfélék.

— **Évnyegyedes vármegyei közgyűlés.** Barsvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 19-én d. e. 10 órakor tartja Aranyosmaróton évnyegyedes közgyűlését. A tárgysorozatban az alispán jelentésén kívül rendezés és felvétel közgazdasági ügyek és esetleges indítványok szerepelnek.

— **Ifj. Madarász József** országgyűlési képviselőnk folyó hó 11-én az éjjeli vonattal érkezett Lévára, másnap 12-én jelen volt a nevezetes megyei közgyűlésen s a d. u. 4 órai vonattal (Ar. Marótról) utazott vissza Budapestre.

— **Barsvármegyei közigazgatási bizottsága** folyó hó 11-én tartotta havi ülést, melyen **Simonyi Béla** alispán elnökölt. Az alispán havi jelentését a közigazgatási ágak állapotáról a közigazgatási bizottsági tudomású vette. — A vármegyei tisztifőúrvis jelentése szerint az elmúlt hóban a közegészségi állapot a lévai és garamszentkereszti járásokban kedvező — ellenben a többi három járásban a betegforgalom tetemes növekedése miatt kedvezőtlen volt. — Orvosrendőri hullá szemlélet tartottak Mohi községben november hó 7-én **Császár Sándorné** hulláján, a ki november hó 5-én takarítás közben a székéről leesett, és beissérésülés következtében meghalt. November 8-án Nagyodon **Balázs János** hulláján, a kire teherrel megrakott szekere rádőlt és agyon nyomta. November 17-én Oroszkán **Ocskay András** gyári munkás hulláján a ki a repamosógép összezsuzott. November 17-én Karvaly községben **Zsák János** 13 éves fia hulláján, a ki a fadóntes közben egy fa által agyonzsuzott. November 7-én Fekete-Kelecsényben **Secc György** 80 éves ottani lakos hulláján, a ki a megelőző napon fafuvarozás közben az erdőben szívroghidésben meghalt. — November hónapban 54. iskola és 3 ovoda vizgá tatott meg közegészségi tekintetből. Kifogásaitott a barsfüssi iskola zsufoltásá miatt, — a hol két tanteremben 160 gyermek van összeszufolva. — A kir. tanfelügyelő bejelentette, hogy a vall. és közközt. miniszter a felsőkemenecsi ágó iskolát a verebelyi kisdudóv részére értékes tanszeresere adományozott. Az alsópéll rk. iskolánál tervezett harmadik tanító fizetésének kie-

gészítésére 600 kor. A tajaosári és ó-barsi tanítók fizetésének kiegészítésére 507 és 700 kor. engedélyeztetett. — **Vég István** vámosadányi és **Juhász Jenő** kisdudóvi tanítók részére — az eddig élvezett korpótlékok beszüntetése mellett 400-400 korona nagyobb korpótlékok engedélyeztetett. — Jelenli továbbá, hogy a közközt. miniszter a szatmári irg. nővérek vezetése alatt álló lévai el. leányiskolai szerzetes tanítóknak fizetésének kiegészítésére évi 1880 korona államegélyt engedélyeztet. Végre jelenti, hogy a miniszter **Ujbányacsüri** ón a III. tanítói állás szervezését kiállításba helyezte.

— **A nőegylet jubiláris mulatsága.** Értesülésünk szerint a lévai nőegylet az árvák javára rendezni szokott farsangi mulatságát — ezuttal a 25-ikét — jövő évi február hó 1-én fogja megtartani.

— **Gyászrovat.** **Gácsér Endre** fővárosi hitoktatót súlyos csapás érte; édes anyja, özv. **Gácsér Józsefné**, szül. **Lassu Terézia** folyó hó 6-án életének 73-ik évében Szegeden elhunyt. Gyermekain, számos unokáján kívül nagy számú rokonság gyászolja.

— **A lévai iparos olvasókör** 1907. évi decembaer hó 26. napján, **karácsony** második ünnepén **Schmidt József** vendégül-jének termében saját könyvtára javára **felolvasó estélyt** tart, kezdete este 8 órakor. Belépti díj személyenkint 60 fillér. Műsora a következő: 1. **Kurucnóták.** Vegyeszarrá **Értirta Tokody István**, s. k. kántortanító ur. **Előadja k.** a műkedvelők. 2. **Felolvasás.** **Tartja Köveskúthy Jenő** tanítóképző intézeti igazgató ur. 3. **Farsangi jelenet.** **Irta Zsigmond Konrad.** **Előadja Melfelber Gizella** k. a. 4. **Népdalok.** **Hegedűn játsza Macsek Mariska** k. a. 5. **Fiam lakodalmára.** **Magánjelenet.** **Irta Benedek Elek.** **Előadja Jochvirth Erzsike** k. a. 6. **A két kohn.** Törvényszéki jelenet. **Irta Csajági B. Szereplők:** I. **Kohn — Fiedly Imre** ur, II. **Kohn — Tarr Mihály** ur. **Járásbíró Kucsera József** ur. **Védő * * *** 7. **Műkedvelői előadás** jelenet. **Irta Vojtko Pál.** **Előadják:** **Böske, Margit** és **Ilona: Nagy Ilonka, Presztolánszki Annuska** és **Szalay Lenke** kisasszonyok. 8. **Száz szál gyertyát . . .** **Telorszó.** **Eneklí vonos kíséret** mellett **Kucsera József** ur. 9. **Vallomás.** **Páros jelenet.** **Előadja Suba Todor** és **Lamer Mariska** k. a. 10. **Tréfás tombola.**

— **Mikor szavazhat a vagyonbuktott?** Eoben az ügyben már döntvény van. T. i. a vagyonbuktott is gyakorolhatja politikai jogait, még ha az eljárás eilene folyamatban van is, ha — Aranyos Marót mellett szavaz. Legalább így történt a 12-iki közgyűlésen. Történt ugyan ez ellen fejszóalás, de azzal, hogy hiszen föl van van véve a jegyzekbe, szavazatát e fogadták. **Wertheimer Mór** mint virilista szerepel a jegyzekben, de csodót mondván, elvesszette az ehhez való alapot. A vagyonbuktottnak a törvény szerint még képviselőválasztási joga sincs, s így nem is választható.

— **Az országos gazdasági és cselédségély pénztár** a baleset következtében eihalt **Kovács András** bajkai lakos özvegyének 400 korona segélyt utalványozott. A segély kiadásánál a pénztár részéről dr. **Fáy Gyula** cs. és kir. kamarás ügyvezető alelnök jelent meg, aki a községi iskolában egybegyűlt cselédek, gazdaközönség és a környék intelligentiája előtt a pénztár szervezetről és aldosos működéséről, továbbá a biztosítás egyes csoportjairól szakzerű és világos ismertető előadást tartott. Előadása befejeztével buzdító szavakat intézett az egybegyűltekhöz — kérte őket, hogy az általa elmondottak felett elmélkedjenek, s ha úgy találják, hogy he yes dolgokat beszélt — akkor a saját érdeküket szem előtt tartva ne mulasszák el — a kis emberek védelmére állami támogatással létesült és fenn tartott pénztár ált. l nyújtott előnyöket a maguk számára biztosítani. — Az érdekes előadás után dr. **Ordódy Vilmos** szol. járásbíró a biztosított özvegynek a 400 koronát kiadta és egyuttal köszönetét fejezte ki a pénztár ügyvezető alelnökének a magvas és mindvégig figyelemmel hallgattott előadás megtartásáért. — Megemlézésre méltó, hogy Bajka községben ez ideig csupán ezen egyetlen önként biztosított tagja volt a pénztárnak, kinek családja most — a heti 20 filleres befizetések folytán ily tetemes segítségben részesült.

— **A Berlii Osztrák-Magyar Segélyegylet**et illető bármely ügyben készséggel ad telvilágosítást a berlii osztrák-magyar főkonzulátus (Schöneberger-Ufer 40.), ahol az inségben szenvedő honfitársak részére adományok is elfogadtatnak. (Mai közleményükhöz.)

— **A visszavándorlók munkaközvetítése** ügyében a földmivelésügyi minisztérium munkásügyi osztálya ezen az uton is felkéri a munkaadókat, ha bármilyen munkásokra szükség van, szükségletükről a bérfeltételek közlésével szóval, levélben, vagy táviratban értesítsék a munkásügyi osztályt.

— **Motorbenzin ára.** A benzin motorral dolgozó kisparosok és kigazdák részére szükséges adómentes benzin árá a kereskedelemügyi miniszter folyó évi december hó elsejétől 1908 május hó 5-ikéig terjedő időszakra, illetőleg további intézkedésig 20 koronában állapította meg.

Színház.

A heti műsor változatosságát és a darabok szakavatott ügyes rendezését a közönség mindjobban méltányolja és mindnaggyobb számban keresi fel az esti előadásokat.

Szombaton, 7-én a „**Nebántsvirág**” kerül t színpadra. Ugy az összejáték, mint az egyes szereplők megnyerték a közönség tetszését. — **Balla Tusi** bájos Nebántsvirág volt, különösen a második és harmadik felvonásban játszott animóval — **Tisztai Floridórja** jóval felül áll a megszokott színvonalon. Jók voltak: **Török Kornél, Fehérné, Kovács, Fehér, és Szerdahelyi.** Vasárnap, 8-án déltűn a „**Méltóságos csizmadia**” — este a „**Harangot**” adták telt ház előtt, **Tisztay Miksa, Benedek** tisztelendője remek alakítás volt, eltalálta a szerepének szivhezszóló hangját és nagy hatással volt a közönségre. A többi szereplők is ügyesen alkalmazkodtak a darab hangulatához. Az előadással azonban a publikum nem volt egészen tisztában, mert az utolsó felvonás után is még jó ideig állt és várta a darab — végét. Hétfőn, 9-én „**A mozgó fényképek**” című ismert bohózat ment. Nem nagy számú, de jókedvű közönség néze végig e kiscigitató jelenetekben bővelkedő darabot és tapsal honorálta a szereplők ügyes játékát.

Kedden, 10-én „**A kornevillai harangok**” kedves és fűlbemázó zenéjében gyönyörködött a közönség. **Török Kornél** eleven és ügyes Serpolette volt. **Balla Tusi** és **Szilágyi Böske** jól megállták a helyüket. **Vetési** kiválóan alakította a Gáspár apót, jól átgondolt, finoman kidolgozó játékával frenetikus tapsot kapott nem egyszer, még a nyílt színen is.

Szerdán, 11-én a „**Királytigris**” című detektiv történet került színpadra. — A „**detektivhistoriák**” ugyan népszerűek, de a közönség mégsem szereti ezeket a dramatizált rémeseéket. Csütörtökön, 12-én a „**Babát**” **Audron** bájos zenéjű nagy operettejét adták elő, mely nagyobb közönséget is érdemelt volna. **Szilágyi Böske** és **Balla Tusi** tüntek ki a két főszerepben.

Pénteken, 13-án „**A tiszteltes úr keservei**” című bohózat ment, gördülékény előadásban. **Török Kornél** és **Vetési** excelláltak. Sok derűtséget keltett **Tisztai** eredeti és humoros játékával.

Szombaton, 14-én „**János vitét**” láttuk. A darab szép és sokszor hallott zenéje még mindig vonz. **Balla Tusi** kedves Jancsija és **Szilágyi Böske** szende Iluszkája igen tetszett. — **Tisztai** (a francia király) által föújított vicceket jókedvűen fogadta a közönség. **Fehér** hangja érvényesült Bigó szerepében.

Vasárnap, 15-én délután „**A vén bakauos és fia a huszár**”, este „**Az asszony verve jó**” kerül előadásra.

Hétfőn **Tisztai Miksa** jutalomjátékául „**Lumpaciús Vaqabundus**”-t fogják adni.

R-méljük, hogy a közönség nagyszámban fog megjelenni az előadáson, mert azt a törekvő és talentes **Tisztai** igen meg is érdemli.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.
1907 évi december hó 8-tól 1907 évi december 15-áig Születés.

A szülők neve	Gyermek neve	A gyermek neve
Cseuger Ferencz Kubin Teréz	fiu	László Miklós
Czindler Bódog Oszuska Anna	fiu	Ferencz
Hornyáczek Béla Maksa Anna	fiu	Lajos
Zsák András Rápiczky Vilma	leány	Irén
Vizi Sándor Búra Berta	fiu	Lajos
Szent-Ivány András Csóka V.	leány	Valéria
Palkovics Pál Ranják Mária	fiu	halva szül.
Kratyina Péter Szekfü Matild	fiu	János
Németh Zsigmond Fekete K	leány	Ilona

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Varga József	42 éves	hólyag gy. illadás
Kovács István	6 "	Dermedés
Székesváry István	44 "	májlob
özv. Hraban Istvánné Dékai Borbála	64 "	agyguta

Lévai piaciárak.
Rovatvezető: **Kányi József** rendőrvpítány
Buzsa m.-mászánként: 23 kor. 60 fill. 24 kor. 20 fill. — Kétszeres 21 kor. 40 fill. 21 kor. 80 fill. — Rozs 21 kor. 60 fill. 22 kor. 80 fill. 60 Árpa 13 kor. 20 fill. 15 kor. 20 fill. — Zab 15 kor. 60 fill. 16 kor. 80 fill. — Kukorica 13 kor. 80 fill. 14 kor. 20 fill. — Lencse 29 kor. 40 fill. 29 kor. 80 fill. — Bab 14 kor. 60 fill. 14 kor. 80 fill. — Köles 9 kor. 40 fill. 9 kor. 80 fill.

Közönség köréből.
Búcsúzó.
Azon barátaim és ismerőseim, kiktől az időből kifogyva, szemévesen el nem búcsúhattam, fogadják ez úton üdvözlőmet és kérelmemet, jó emlékezetben tartani.
Léva, 1907 december hó 14.
Szauer Mór.

Nyílttér.
SCOTT--féle Emulsió
renkívül erősítő hatással van az edzés szerveztetre, gyógyítja és erősíti a tüdőt.
Köhögést és meghűlést

bármily makacs és hosszadalmas is legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadásos betegeknek is könnyebbülést szerez a SCOTT-féle Emulsió, feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

Az Emulsió ársárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni. **Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.**
Kapható: a gyógyszerárakban.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR
Egyedi, oldó házszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illó életmód egyéb következményeiben szenvednek.
Egy eredeti doboz ára 2 korona.
Videki gyógyszerárakban kérjük készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ
Fájdalomcsillapító és erősítő **bedörzsölés,** elismert, régi jóhírnevű házszer szafgatás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.
Eredeti üveg ára 1 kor. 1.50
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
Főszétküldési hely **MOLL A. gyógyszerész,** cs. és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Verebelyen a Korona nagy vendéglő szabad kézből eladó.
Bővebbet: **Lamos István Verebely,** — özvegy **Duben Józsefné Léva.**

Karácsonyi alkalmi vétel.
Tekintet nélkül azon körülményre, miszerint az áruk árai 30—40 %-al emelkedtek, mint minden évben, ez idén is, néhány ezer méter divatos selyemszövetet **o c a s s i ó á r b a n** bocsájtok áruba.

Blumenthal Jónás uri- és női divatüzlete **Léva.**

Eladó borok.
A garamkissallói és viski uradalmi pincekezelőség közhírré teszi, hogy az 1907 évi termésű asztali bor 12—20 hektoliter részletekben eladó. Felvilágosítással a pincekezelőségek szolgálnak.

Élő Dunai halak!
A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy karácsony előtti hetekben, s az egész téli szezonon keresztül, minden héten és pedig **csütörtökön és pénteken,**

friss élő halak,
u. m.: ponty, csuka, harcsa, kecsge, fogas és süllő stb. érkeznek a legolcsóbb árakban.

Egyben felhívom szives figyelmét **karácsonyi kiállításomra** s egyéb csemege és fűszer cikkeimre, valamint a mindennap érkező **friss felvágott, virsli és összes hús és sajtneműekre!**

Balatoni halak!
Teljes tisztelettel
Engel József.

Eladó!

Ladányi-utca 8 számu

HÁZ,
valamint kákákban szép fekvésű
SZÖLŐ
hajlékkal és pincével eladó.
Bővebbet Singer Izidor
fűszer és teavaj üzletében Léván.

Eladó ház.

A Balassa-utca 8 számu
ujjonnan épült 4 szoba és
mellékhelyiségekből álló ház
szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

1907 évi 3636. szám.

Faeladási hirdetmény.

A zsarnócai m. kir. erdőhivatal tanácstermében 1908 évi január hó
13-án délelőtt 10 és fél órákor megtartandó nyilvános zárt írásbeli ver-
senytárgyalás útján eladásra kerül az 1907, 1908, 1909, 1910 és 1911 évi
vágásterületek fenyőépületfa választékának kihasználása után visszamaradó
álló és fekvő fenyőfák és törzsfarészek tövön, illetve tő mellett az erdőben a
következő csoportosítás mellett és pedig:

I. csoport. A geletneki garamrévi és bródi m. kir. erdőgondnokságok
összes erdőségeiből.

II. csoport. A jálnai m. kir. erdőgondnokság összes erdőségeiből, to-
vábbá a körmöcbányai m. kir. erdőgondnokságnak a garamvölgyére hajló
erdőségeiből a „D“ gazdasági osztály I. vágássorozat 1 tagjaiban fekvő
erdőrészek összes fájának kivételével.

Kikiáltási árak m³-enként és a négy érték osztály szerint.

Méret osztály	I. II. III. IV.							
	érték osztály							
	kor.		fill.		kor.		fill.	
19 c/m közép átmérőig	2	40	2	00	1	60	1	20
20-28 c/m középátm. köz.	3	00	2	60	2	20	1	80
29 c/m középátm. s felül	3	90	3	50	3	10	2	70

Az ajánlatokban az ígéret a kikiáltási árakkal szemben egy és ugyan-
azon százalékban fejezendő ki. — Más ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőhivatalnál a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

Zsarnóczán, 1907. évi december hó.

M. kir. erdőhivatal.

Kern Testvérek LÉVÁN.

Ajánljuk a n. é. közönségnek: Elsőrendű fűszer, csemege, déli-
gyümölcs, finom tea, teasütemény, finom rum, cognac, likőrök, asztali-
pecsenye- és aszaborok, bel- és külföldi pezsgők, Stolwerk- és fiumei
csokoládé, karácsonyi gyertyák és sok szép ujdonságok cukorkákból
és karácsonyfa díszek stb. továbbá:

Karácsonyi és ujévi ajándéknak

alkalmas cikkek: bronz és alpaca gyertyatartó, gyufatarló, kávé és
mák őrölő, teafőző készülék, husvágó és reszelőgépek, vasalók, evőesz-
köz, nickel és zománczott edény, konyhaberendezések, ruhafacsaró gép,
ruha mángorló és szénkosarak, konyhaelőtálca, esernyő állvány, ház-
tartási mérleg, légmérő, varrógépek 5 évi jótállás mellett, hegedűk, oka-
rina és más hangszerek, szivar-szipkák, csibuk, pipák, szivar cigaretta
tollkések, ollók, kártyák, vadászbötkök, táskák és fegyverek, laternama-
gika, domino, lottójáték, fényképészeti készülékek, kerékpár, korcsolya,
valamint lombfűrész, mint legcélszerűbb karácsonyi ajándékok rendkívüli
olcsó árban.

Karácsony előtti héten: — — — — —

Élő Dunai- és tói halak!

Kilója 1 1/2 koronától — 2 korona 80 fillérig.

Kaphatók:

Kern Testvéreknél, Léván.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónak bizonyult háziser, mely már
sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
bizonyult köszvényél, oszónál és meghü-
seknel, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak
olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“
védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellá-
tott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben
K-80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván min-
den gyógyszerárban kapható. — Főraktár:
Török József gyógyszerésznél, Budapest.
De Richter gyógyszerárba az „Arany oroszlanhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Olcsó árak! Olcsó árak!

Bazár!

**Karácsonyi-ujévi ajándékok
legnagyobb választékban**
Léván, Petőfi-utca 9 szám alatt kaphatók.

Mindennemű játékszerek u. m. önműködő gépkocsik,
babák, babaszobabutorok, pneumatikus gyermekjátékok, türelem
és társasjátékok, gyermekpuskák és kardok, zenejátékszerek,
posztó és mache állatok stb. valamint bórdíszműauk kará-
csonyfadíszek és egyéb cikkek nagy választékban meglepő
olcsó árakon kaphatók.

Teljes tisztelettel
Springer Regina.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan
kipisztítja; üvegben —.30, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis Poloskák ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koro-
nért kapható minden jobb drogeriában, fűszer- és festék-kereskedésben,
ahol Tirgram Porokat ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM“
névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly utca 1.

Kapható Léván: Klein Benő, Silbinger Zsigmond, Wiheim Gizella, Blum R.,
Kertész Lajos, Knapp Ignác.

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek
igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre:

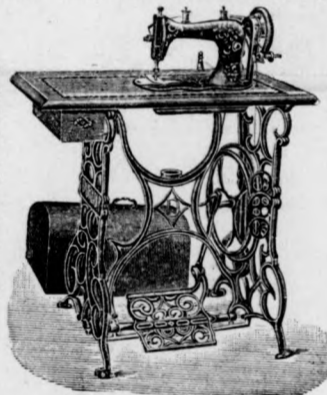
	korona
E.m. monopól-, Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	56-tól 76-ig
Uj Singer medium iparogép állványtal	72-től 80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varrógép	78-től 88-ig
Nagy Howe iparos varrógép	76-től 80-ig
Vaódi szabadalm. Adria családi varrógép	86-től 96-ig
láb és kézi hajtásra	96-től 100-ig
Körhajtós családi (Ringschiff) gép	100-tól 120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-tól 150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családi iparos	120 korona
Uj Singer családi varrógép kézi hajtásra	44 korona

Műhímezési készülék ára 4 korona.

Főraktár:

KERN TESTVÉREKNÉL, Léván.

Legjobb géptük, részek és hajók olcsón.

Knapp Dávid

mezőgazdasági és varrógép raktára LÉVÁN.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom cél-
jára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdek-
lő közönséget — vétel kötelezettsége nélkül is
— mindenkor szívesen látom és szakszerű magya-
rázatokkal készséggel szolgálom.

HAZAI gyártmányú gépek

u. m. HOFHERR és SCHRANTZ féle gőzesplő
készletek, GANZ féle motorok minden nagyságban,
valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.